

«Πλήν ο Υιός του ανθρώπου ελθών άρα ευρήσει την πίστιν επί της γης;» (Λουκ. 18, 8) (Αρχιεπίσκοπος Αμερικής Δημήτριος (Τρακατέλλης))

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 22 Ιουνίου, 2009

1. Το παραπάνω ερώτημα αποτελεί την κατακλείδα της γνωστής παραβολής της χήρας και του άδικου κρητού (Λουκ. 18, 1-8). Ακολουθεί αμέσως μετά τη διαβεβαίωση του Ιησού ότι ο Θεός θα απαντήσει στην εναγώνια ικεσία των πιστών Του. Αν ο άδικος κριτής δικαίωσε τη χήρα που επέμεινε στο σωστό αίτημά της, λέγει ο Ιησούς, «ο Θεός ου μη ποιήση την εκδίκησιν των εκλεκτών αυτού των βοώντων αυτώ ημέρας και νυκτός και μακροθυμών επ' αυτοίς; Λέγω υμίν ότι ποιήσει την εκδίκησιν αυτών εν τάχει» (Λουκ. 18, 7-8). Είναι απολύτως βέβαιο και σαφές ότι **ο Θεός θα ανταποκριθεί με τρόπο σωτήριο, λυτρωτικό και αποφασιστικό στη βαθεία, ανυποχώρητη και επίμονη πίστη των ανθρώπων σ' Αυτόν.**

Το μεγάλο όμως θέμα είναι αν οι άνθρωποι, στο πέρασμα του χρόνου και στη διαδοχή των αιώνων, μπορέσουν να διατηρήσουν ζωντανή και ενεργό μια τέτοια πίστη. Το πρόβλημα ακριβώς αυτό εκφράζεται με το εκπληκτικά έντονο και αποκαλυπτικό ερώτημα του Χριστού στο τέλος της παραβολής της χήρας και του άδικου κριτού: «**Πλήν ο Υιός του Ανθρώπου ελθών άρα ευρήσει την πίστιν επί της γης;**» (Λουκ. 18, 8).

2. Όπως γίνεται αμέσως φανερό, η ερώτηση αυτή του Χριστού δεν εμφανίζεται σε μια περίπτωση θεωρητικής συζητήσεως περί πίστεως σε γενικό επίπεδο αφηρημένων εννοιών. Αναπηδά απροσδόκητα στο τέλος μιας παραβολής που θίγει άμεσες και φοβερές ανθρώπινες καταστάσεις. Εδώ έχουμε τον άνθρωπο που βασανίζεται αφάνταστα κάτω από την πίεση ισχυρών υπαρξιακών προβλημάτων, που αναζητεί με βαθεία οδύνη και αγωνία, τη διέξοδο, την απελευθέρωση, τη δικαίωση.

Η πίστη, για την οποία γίνεται λόγος στο κείμενο Λουκ. 18, 1-8, είναι μια πίστη που αναφέρεται στη ζωντανή και δυναμική πεποίθηση για την άμεση σχέση του Θεού με τον άνθρωπο και τη ζωή του με τα ψηλαφητά δεδομένα της, τα υπαρξιακά της αδιέξοδα, τα ανοικτά τραύματά της και την εγκόσμια αιχμαλωσία της. Δεν πρόκειται εδώ για ένα φαινόμενο πνευματικής πολυτέλειας ή για ένα ανεύθυνο διανοητικό περιδιάβασμα σε ανώδυνες θεολογικές περιοχές, αλλά για μια γιγάντια πάλη, για μια ουσιαστική και πλήρη εμπλοκή του όλου ανθρώπου με το Θεό, για μια μοναδική δυνατότητα μεταμορφώσεως. Μιας μεταμορφώσεως της ανθρώπινης ζωής μέσω μιας

πίστεως που **προσεύχεται χωρίς να αποθαρρύνεται** (Λουκ. 18, 1), που κρατά ανοικτή και ενεργό τη γραμμή επικοινωνίας με το Θεό μέρα και νύκτα (Λουκ. 18, 7). Με μια τέτοια έννοια του όρου «πίστις», το ερώτημα «*πλην ο Υιός του Ανθρώπου ελθών άρα ευρήσει την πίστιν επί της γης;*», αναφέρεται στο τραγικό ενδεχόμενο να χαθεί μια τεράστια και μοναδική δυνατότητα για τον ανθρώπινο κόσμο, μια ζωτική και αναντικατάστατη πηγή μεταμορφωτικού δυναμισμού.

3. Ο απόλυτος τρόπος με τον οποίο τίθεται το ερώτημα αυτό, προκαλεί βαθύτατη εντύπωση. Έστω και αν η διατύπωση θεωρηθεί ως σχήμα υπερβολής, η αλήθεια που εκφράζει είναι ότι δεν μπορεί να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο να εξαφανισθεί η πίστη από τις καρδιές των ανθρώπων που κατοικούν τον πλανήτη Γη. Εδώ συναντούμε μια από τις πιο υπέροχες εκφράσεις γνησιότητας, αλήθειας και ελευθερίας του Ευαγγελίου. **Ο Κύριος αποκαλύπτει ότι η πίστη αυτή με τις μοναδικές δυνατότητες, για την οποία κάνει λόγο στο Λουκ. 18, 1-8, είναι πιθανό στο μέλλον να ψυγεί, να ατονήσει και τελικά να εκλείψει σε τέτοιο βαθμό, ώστε ν' αποτελεί κάτι το σπάνιο.** Αυτό, έστω και σαν μακρινή πιθανότητα, φανερώνει με θαυμαστό τρόπο το σεβασμό της ανθρώπινης ελευθερίας από το Θεό.

Ταυτοχρόνως προειδοποιεί την Εκκλησία και τους πιστούς που ζουν στο σήμερα, στο εκάστοτε σήμερα, να είναι έτοιμοι για τις πιο ακραίες, τις πιο απίθανες, τις πιο απροσδόκητες εξελίξεις στο θέμα της πίστεως και της απιστίας. Μια ραγδαία αύξηση της απιστίας είναι κάτι που δεν θα αιφνιδιάσει όλους εκείνους που πιστεύουν στο Ευαγγέλιο. Από την ώρα που ακούσθηκε το ερώτημα «*πλην ο Υιός του Ανθρώπου ελθών άρα ευρήσει την πίστιν επί της γης;*» η απιστία ή η έλλειψη πίστεως σε οποιαδήποτε μορφή, ένταση ή έκταση και αν εμφανίζονται δεν πτοούν τους πιστούς. Προκαλούν ασφαλώς βαθειά οδύνη αλλά δεν αιφνιδιάζουν, δεν απογοητεύουν και δεν ενσπείρουν πανικό. Αντίθετα προσκαλούν σε μεγαλύτερη εγρήγορση, σε αυξημένη ετοιμότητα, σε αληθινή αγρυπνία πνεύματος.

4. Η προειδοποίηση και η αφαίρεση του στοιχείου της δυσάρεστης εκπλήξεως ή του αιφνιδιασμού δεν αίρουν την τραγικότητα που κρύβεται πίσω από το ερώτημα του Ιησού στο Λουκ. 18, 8. Η τραγικότητα αυτή έγκειται και στο ότι η πιθανή έκλειψη της πίστεως ή η εισβολή της απιστίας προϋποθέτουν δύο πολύ αρνητικά δεδομένα. **Το πρώτο είναι η απώλεια του θάρρους, της αντοχής, της καρτερίας** κάτω από την αφόρητη πίεση του κακού, των δαιμονικών δυνάμεων, των ανθρωπίνων δοκιμασιών, των εξοντωτικών συνθηκών ζωής. Αποτέλεσμα μιας τέτοιας απωλείας είναι **ο εκμηδενισμός της ελπίδος στην παρέμβαση του Θεού**, στην «εν τάχει» (Λουκ. 18, 8) ενέργειά Του.

Το δεύτερο δεδομένο είναι η υποταγή σε «*πνεύματα πλάνης και ψευδηγορίας ανθρώπων κεκαυτηριασμένων τον νουν*» (Κύριλλος Αλεξανδρείας). Εδώ πρόκειται για **εξοστρακισμό της αληθινής πίστεως μέσω διαδικασιών κυρίως**

διανοητικών.

Το ερώτημα του Κυρίου, λόγω της γενικότερης συναφείας του Λουκ. 18, 1-8, φαίνεται να αναφέρεται πιο πολύ στο πρώτο συμβάν, ενώ προϋποτίθεται πιθανώτατα και το δεύτερο. **Αυτό τονίζει την ανάγκη από πλευράς Εκκλησίας και Θεολογίας στη μελέτη των ζωτικών θεμάτων πίστεως και απιστίας να υπολογισθεί πολύ η ανθρώπινη ζωή ως ζωή θλίψεων, δοκιμασιών, πλάνης και αδιεξόδων.**

Πάντως δεν πρέπει να λησμονηθεί ότι το φοβερό ερώτημα περί πίστεως στο Λουκ. 18, 8 εισάγεται με την έκφραση «ο υιός του Ανθρώπου ελθών...», που **δηλώνει την ένδοξη εσχατολογική έλευση του Χριστού. Μέσα στο φως αυτής της ελεύσεως, το πρόβλημα της απιστίας**, που κρύβεται στη φράση «*άρα ευρήσει την πίστιν επί της γης;*», φαίνεται στις πραγματικές του διαστάσεις, στο αληθινό του σχήμα.

(έγραφε τότε -1983- ως επίσκοπος Βρεσθένης)

(Πηγή: «Σύναξη» Χειμώνας 1983)